

Wychowawcza funkcja szkoły

W naszym społeczeństwie wychowawcza funkcja szkoły jest faktem bezspornym. Wychowując, szkoła ma przygotować uczniów do aktywnego i samodzielnego w nim uczestnictwa. Do najważniejszych zadań szkoły w zakresie opieki wychowawczej możemy zaliczyć:

- tworzenie w szkole optymalnych warunków rozwoju uczniów,
- zaspokajanie potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych,
- wzbogacanie potrzeb przez rozwijanie zainteresowań i zamiłowań,
- zapewnienie uczniom możliwości indywidualnego rozwoju według posiadanych umiejętności i uzdolnień,
- prowadzenie działalności korekcyjnej i wyrównawczej,
- wychowanie do czasu wolnego przez organizowanie różnych form racjonalnego korzystania z wolnego czasu.

Realizacja wyżej wymienionych zadań przez szkołę jest bardzo zróżnicowana ze względu na rozmaite warunki, w jakich żyją uczniowie. Opieka wychowawcza może więc obejmować wszystkich uczniów bez wyjątku, albo zajmować się uczniami, którym rodzina nie jest w stanie stworzyć w domu dobrych warunków życia i rozwoju. Poza tym szkoła ma zadania wobec uczniów wymagających przejściowo wzmożonej opieki lub obowiązki względem dzieci wyjątkowych[1].

Rodzaj celów postawionych szkole czyni z niej instytucję kreującą najwyższe wartości społeczne. Na drodze do pełnego

realizowania tych celów stają ciągle rozmaite przeszkody mogące utrudniać, a nawet niweczyć zamierzenia szkoły. Po to, aby zapewnić efektywność swoich działań dydaktyczno wychowawczych i chronić osobowość uczniów przed deformacjami, musi ona spełniać jeszcze jedną funkcję socjalną – opiekować się uczniami. Jest to funkcja wspierająca i warunkująca prawidłowy rozwój ucznia oraz prawidłową realizację nauczania i wychowania. Działalność opiekuńcza szkoły bywa w praktyce różnie ukierunkowana. W pewnych szkołach jest głównie skierowana na zewnątrz szkoły, na środowisko ucznia, w innych na wewnętrzną pracę szkoły i towarzyszące jej warunki. Niezależnie od indywidualnych nastawień, odczuć, wiedzy jej realizatorów, w swoim prawidłowym kształcie nie może być ona zawężana do jednego kierunku. Zapewnienie uczniom warunków do pełnego rozwoju bezwzględnie wymaga dwukierunkowego działania opiekuńczego i realizowania wszystkich bez wyjątku potrzeb w tym zakresie.

Wychowawcza funkcja szkoły jest jednym z kluczowych aspektów jej działalności, który obejmuje szereg działań mających na celu kształtowanie nie tylko intelektualnych, ale również społecznych i moralnych aspektów rozwoju uczniów. Szkoła, jako instytucja edukacyjna, pełni funkcję wychowawczą poprzez wpływ na osobowość ucznia, jego postawy, wartości oraz umiejętności społeczne, które są niezbędne do funkcjonowania w społeczeństwie. W tym artykule szczegółowo omówione zostaną różne aspekty wychowawczej funkcji szkoły, jej cele, metody oraz wyzwania, z jakimi się ona zmagają.

Wychowawcza funkcja szkoły jest złożonym procesem, który wykracza poza ramy czysto edukacyjne i obejmuje szeroki zakres działań mających na celu holistyczny rozwój ucznia. Współczesne podejście do wychowania w szkole uwzględnia różnorodne aspekty, takie jak rozwój społeczny, emocjonalny, moralny i etyczny. Jednym z kluczowych celów wychowawczej funkcji szkoły jest przygotowanie ucznia do życia w społeczeństwie poprzez kształtowanie jego umiejętności

społecznych, postaw oraz wartości.

W kontekście wychowawczej funkcji szkoły, istotne jest stworzenie środowiska, które sprzyja rozwojowi społecznemu i emocjonalnemu ucznia. Szkoła jako społeczność ma na celu nie tylko nauczanie przedmiotów akademickich, ale także rozwijanie umiejętności współpracy, komunikacji i rozwiązywania konfliktów. Współczesne szkoły stawiają na integrację, różnorodność oraz budowanie relacji opartych na wzajemnym szacunku. Ważne jest, aby uczniowie uczyli się, jak funkcjonować w grupie, jak radzić sobie z różnicami i jak rozwijać umiejętności interpersonalne.

Wychowawcza funkcja szkoły obejmuje również kształtowanie postaw moralnych i etycznych ucznia. Szkoła ma za zadanie wprowadzenie uczniów w zasady moralne i wartości, które są fundamentem funkcjonowania w społeczeństwie. Wychowanie moralne w szkole polega na nauczaniu uczniów odpowiedzialności, uczciwości, szacunku dla innych oraz umiejętności podejmowania świadomych decyzji. Nauczyciele i wychowawcy pełnią kluczową rolę w przekazywaniu wartości, które mają na celu kształtowanie postaw etycznych i moralnych uczniów.

Współczesna szkoła, poza tradycyjnym nauczaniem, coraz częściej podejmuje różnorodne działania mające na celu wspieranie uczniów w radzeniu sobie z wyzwaniami emocjonalnymi. W tym celu w szkołach wdrażane są programy wsparcia psychologicznego i emocjonalnego, a także działania mające na celu rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, lękiem czy depresją. Wychowawcza funkcja szkoły obejmuje także tworzenie bezpiecznego środowiska, w którym uczniowie mogą czuć się akceptowani i wspierani.

Istotnym elementem wychowawczej funkcji szkoły jest również współpraca z rodzicami. Efektywne wychowanie wymaga zaangażowania zarówno szkoły, jak i rodziny. Nauczyciele i wychowawcy powinni współpracować z rodzicami w celu wspólnego

wspierania rozwoju ucznia i rozwiązywania ewentualnych problemów wychowawczych. Regularna komunikacja między szkołą a rodzicami jest kluczowa dla zapewnienia spójności w procesie wychowawczym oraz dla monitorowania postępów i potrzeb ucznia.

Wychowawcza funkcja szkoły nie jest wolna od wyzwań. Współczesne szkoły muszą zmagać się z wieloma problemami, takimi jak różnorodność kulturowa, problemy związane z zachowaniem uczniów, a także rosnące oczekiwania społeczne i technologiczne. Współczesne wyzwania obejmują również radzenie sobie z wpływem technologii na życie uczniów oraz zapewnienie, że ich stosunek do technologii jest zdrowy i konstruktywny. W związku z tym, szkoły muszą dostosowywać swoje metody wychowawcze do zmieniających się warunków społecznych i technologicznych.

W kontekście rosnącej różnorodności w klasach, szkoły muszą zapewniać inkluzywne środowisko, które uwzględnia potrzeby wszystkich uczniów. Wychowawcza funkcja szkoły polega na tworzeniu przestrzeni, w której uczniowie z różnych środowisk kulturowych i społecznych mogą się rozwijać, ucząc się wzajemnego szacunku i tolerancji. Działania takie jak programy edukacyjne dotyczące różnorodności, antydyskryminacji czy integracji są niezbędne do budowania środowiska szkolnego, w którym każdy uczeń czuje się akceptowany i wartościowy.

Współczesne szkoły coraz częściej integrują różne metody wychowawcze, które mają na celu wspieranie rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów. Przykładem mogą być programy mające na celu rozwijanie umiejętności miękkich, takich jak zarządzanie czasem, umiejętność pracy w zespole czy kreatywność. Wychowawcza funkcja szkoły obejmuje także działania mające na celu promowanie zdrowego stylu życia, takich jak edukacja dotycząca zdrowia, aktywności fizycznej oraz zrównoważonego odżywiania.

W przyszłości, wychowawcza funkcja szkoły prawdopodobnie będzie się rozwijać w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby

społeczne i technologiczne. Nowe wyzwania, takie jak rosnące znaczenie umiejętności cyfrowych, zmieniające się normy społeczne oraz rosnąca różnorodność, będą wymagały od szkół dostosowania swoich metod wychowawczych i edukacyjnych. W związku z tym, przyszłość wychowawczej funkcji szkoły będzie związana z ciągłym dostosowywaniem się do zmieniających się warunków i potrzeb uczniów.

Wychowawcza funkcja szkoły jest niezbędnym elementem procesu edukacyjnego, który wpływa na rozwój ucznia w wielu aspektach – poznawczym, emocjonalnym, społecznym i moralnym. Efektywne wychowanie wymaga holistycznego podejścia, uwzględniającego współpracę z rodzicami, radzenie sobie z wyzwaniami społecznymi i technologicznymi oraz tworzenie inkluzywnego i wspierającego środowiska szkolnego. Wychowawcza funkcja szkoły ma na celu nie tylko przekazywanie wiedzy, ale również kształtowanie postaw i umiejętności, które są niezbędne do funkcjonowania w społeczeństwie i przygotowują uczniów do wyzwań przyszłości.

[1] I. Iundziu, *Encyklopedia Pedagogiczna*, Warszawa 1993, s. 790-794

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.